

KAKO NAREEDITI KNJIGO

V X KORAKIH

PRIROČNIK Z ENOSTAVNIMI NAPOTKI

Kako narediti knjigo v x korakih

Študijski krožek

Izdal in založil: Šolski center Celje

Mentorica: Mateja Rajh Jager

Pripravila: Andraž Pušnik, Mateja Rajh Jager

Uredil in oblikoval: Andraž Pušnik

Celje, marec 2021

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 56891651
ISBN 978-961-6871-17-4 (PDF)

KAZALO

UVOD	4
PRVA ODLOČITEV	5
LEKTORIRANJE	7
OBLIKOVANJE IN PRELOM STRANI	8
CIP IN ČRTNA KODA	10
TISK	11
NA ZDRAVJE	12
ŠČEPEC FORMALNOSTI	13
PROMOCIJA	14
ŠE EN NASLOV	15

UVOD

Morda ste kdaj sanjali, da bi na naslovnici knjige videli svoje ime. Morda ste poskušali kaj napisati ali ste celo že napisali svojo knjigo, a je ostala spravljena pod kupom drugih reči v enem od predalov.

Ta priročnik je tukaj za vas, da vam pokaže, da postopek izdelave knjige ni bavljav, seveda pa si morate to naprej želeli.

Zdaj pa zagrizimo skupaj v jabolko in se spoznajmo s procesom ustvarjanja knjige.

“Naj vas majhne misli ne prepričajo, da so vaše sanje prevelike.”
- avtor neznan

PRVA ODLOČITEV

Če v rokah držite rokopis, besedilo najprej pretipkajte. V kolikor pa imate vsebino v urejevalniku besedil - odlično, ste že na pol poti.

Na tem mestu ste pred pomembno odločitvijo, ki bo vplivala na celoten proces izdelave knjige: **ZALOŽBA** ali **SAMOZALOŽBA**?

Vsaka od možnosti ima svoje prednosti in slabosti, te pa so najbolj odvisne od zvrsti naše knjige. Dobro je, da o možnostih in izbiri razmislite, še preden boste končali s pisanjem.

Proces izdelave knjige je živa stvar, zato napisanega ne vzemite za sveto. Ko boste v procesu izdelave, pa se obrnite še na strička gugla.

ZAKAJ ZALOŽBA?

Založba izvede celoten postopek izdelave knjige in nase prevzame vse skrbi povezane z izdajo: poskrbi za promocijo, pokrije celotno investicijo in za to ne zahteva neposrednega plačila. Vendar pa ji zato pripada večina zaslužka od prodaje. Avtor v tem primeru dobi 6-10% od zaslužka. Pri iskanju založb vam lahko pomagajo podobne knjige, saj ima vsaka knjiga informacijo o založniku. Sicer pa je tudi na svetovnem spletu veliko zadetkov pod iskanjem "založba".

ZAKAJ SAMOZALOŽBA?

V samozaložbi pa, kot že ime pove, vse aktivnosti izvedete sami. Čeprav se po tem, ko ste prebrali "Zakaj založba?", verjetno to sliši kot najhujša muka, naj vas pomirimo, da ni tako težko. Poskrbeti je potrebno, da ima vaše podjetje oz. podjetje, ki bo vaš založnik registrirano dejavnost za izdajanje knjig, celoten postopek pa financirate iz lastnega žepa. Za razliko od izdaje pri založbi, pa je v tem primeru 100% zaslužek vaš.

V kolikor v izdelavo knjige prepričate založbo, se vaše delo tukaj zaključi, povabljeni boste na predstavitev knjige in v tem primeru čestitke. Če pa razmišljate o samozaložbi, vas na naslednjih straneh čakajo napotki in nasveti glede izdelave.

LEKTORIRANJE

Naj gre za še tako zanimivo zgodbo, boste hitro izgubili svoje bralce, če bo polna slovničnih napak. Čeprav lektoriranje predstavlja velik strošek, je to več kot potreben strošek, saj ogromno doprinese končnemu izdelku.

Nasvet pri procesu lektoriranja:

Lektorska stran vsebuje približno 1.500 znakov brez presledkov, povprečna cena za lektorsko stran pa se giblje med 2 in 2,5 EUR.

OBLIKOVANJE IN PRELOM STRANI

Pri oblikovanju gre za urejanje besedila v obliko, ki bo primerna za tisk. Poleg oblikovanja pa se je potrebno odločiti tudi o formatu vaše knjige, oštevilčiti strani in poglavja, urediti prelome strani, notranjo naslovnico, platnice itd.

Vse to vam lahko uredi grafični oblikovalec, lahko pa se oblikovanja lotite tudi sami.

Pri oblikovanju so vam lahko v pomoč spodnji nasveti.

FORMAT. Tiskarne tiskajo na pole. Če bo knjiga v enem od standardnih formatov (A4, A5), bo tisk najcenejši, saj v takem primeru ni odpada pri rezanju.

ŠTEVILO STRANI. Število vseh strani mora biti zaradi vezave deljivo s 4.

PISAVA. Glede na vrsto knjige je treba razmisliti tudi o pisavi. Za večjo količino besedila je smiselno uporabiti pisavo s serifi, to je takšna, kot jo berete zdaj. Serifi ustvarjajo navidezne črte, ki nam pomagajo pri branju in sledenju besedila.

VELIKOST PISAVE. Splošno sprejet standard, ki zagotavlja enostavno branje, pravi, da naj bo na strani med 30 in 35 vrstic, najbolj idealno število je 33.

RAZMIK MED VRSTICAMI. Ko govorimo o boljši berljivosti, je dobro opozoriti tudi na razmik med vrsticami. Priporočamo, da vrstice niso preveč stisnjene, optimalni razmik je 1,15.

ROBOVI. Pazite, da je notranji rob zaradi vezave širši od zunanjšega. Robovi morajo biti skrbno izbrani, da besedilo ne zavzema celotne strani od roba do roba, hkrati pa naj ne bo preveč praznega prostora.

PRIPRAVA ZA TISK. Dokument, ki ga boste pripravili za tisk naj bo zaradi obrezave za 3 mm širši od želenega formata. Za tiskarno je sprejemljiv dokument PDF, ki mora biti v barvnem modelu CMYK.

CIP IN ČRTNA KODA

Vsaka izdana knjiga mora zaradi enostavnejšega vodenja evidence v knjižnicah in tudi drugih podobnih ustanovah vsebovati kataloški zapis o publikaciji CIP in kodo ISBN. V Sloveniji oboje izda NUK Ljubljana. **Pridobitev CIP-a je brezplačna**, zanj pa lahko zaprosite na spletni strani NUK-a ali z mailom na naslov cip@nuk.uni-lj.si.

Koda ISBN je običajno v okviru CIP-a in mora biti natisnjena na zadnji strani naslovne strani, v obliki črtne kode pa na zadnji platnici. Črtno kodo lahko prav tako brezplačno generirate sami ali pa vam jo priskrbi oblikovalec.

Na vidnem mestu mora biti napisana tudi cena. Največkrat je ob črtni kodi.

TISK

Za tisk pripravite dve datoteki: v prvi je celotna notranjost, v drugi pa celotna platnica. Datoteki pošljete v tiskarno, ob tem pa sporočite želeni **format knjige** (kot je oblikovano), **kakšne platnice želite imeti** (trde, mehke, plastificirane, sijajne, matirane ...), **kakšni naj bodo listi** (trdota, barva, vrsta ...) in pa najpomembneje, **koliko izvodov želite natisniti**.

Da si stvar olajšate, lahko tiskarju pokažete primer knjige, ki ustreza vašim željam.

NA ZDRAVJE

Čas je, da si natočite kozarec penine, saj v rokah držite svojo knjigo. Pozabite na preostale škatle polne vaših knjig, ki vam bodo delale družbo po celem stanovanju in s ponosom občudujte svoje ime na naslovnici. Ko v roke dobite knjigo, za katero ste se trudili zadnjih nekaj mesecev ali celo let, je tako, kot bi spet na podelitvi diplome zaslišali svoje ime, zato vam iskreno čestitamo.

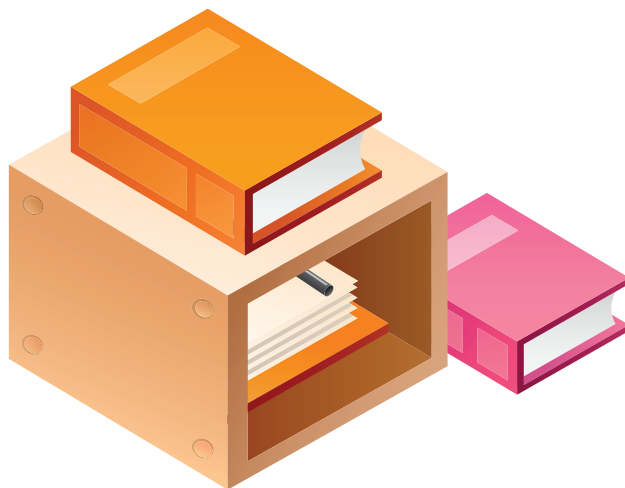

ŠČEPEC FORMALNOSTI

V Sloveniji od leta 2014 velja zakon o enotni ceni knjige, ki določa, da je treba za vsako novo izdano knjigo prijaviti enotno ceno, ki bo veljala vsaj 6 mesecev od začetka njene prodaje. To pomeni, da knjiga v prvih šestih mesecih ne sme biti prodana s popustom.

Prijavo enotne cene izvedete na spletni strani [Javne agencije za knjigo RS](#).

Po izidu morate v NUK brezplačno dostaviti **štiri obvezne izvode vaše knjige**. Če ste za izdajo prejeli javna sredstva, pa morate dostaviti šestnajst izvodov.

PROMOCIJA

Kako se lotiti predstavitve in samega trženja, je precej odvisno od zvrsti vaše knjige. Lahko izberete spletno oglaševanje, predstavitve po ustanovah ali pogovore v knjižnicah. Bodite izvirni in poskušajte na različne načine. Morda vam pomaga tudi obisk vedeževalke, vendar z naše strani ta način ni preizkušen, zato težko podamo mnenje. Promocija je torej prav tako pomemben del v procesu ustvarjanja knjige in čeprav je vaša knjiga vrhunska, se ne bo prodajala sama od sebe.

ŠE EN NASLOV

Hvala, da ste skupaj z nami spoznali proces ustvarjanja knjige. Želimo vam veliko uspehov pri realizaciji vaših sanj. Če vam je ta priročnik vsaj malo pomagal do izdaje vaše knjige, se nam lahko pohvalite s kakšnim sporočilom na naš elektronski naslov: mic@sc-celje.si.

Čim več kreativnih idej vam želimo in naj vaša knjiga krasi čim več knjižnih polic.

